2
Vragenuur: Vragen Van Laar

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Van Laar aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over **het besluit van de Scholengemeenschap Bonaire om dit schooljaar geen examens in het mbo toe te laten vanwege het onvoldoende functioneren van de examencommissie**.

☐

De heer **Van Laar** (PvdA):
Voorzitter. Sinds 2010 is Bonaire onderdeel van het land Nederland en is het onderwijs op Bonaire een rijkstaak geworden. We hebben al veel gedebatteerd met staatssecretaris Dekker over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op Bonaire. De SGB op Bonaire werd slecht bestuurd en er zijn nog steeds vraagtekens over hoe goed het gaat. Over het mbo hadden we echter nooit zo veel vragen. Ook in de onderwijsinspectierapporten wordt maar met een enkele zin gerept over de kwaliteit van het mbo en dan vooral dat die beter is dan de kwaliteit van de andere opleidingen. In maart 2015 wordt een keer in een bijzin gesteld dat de kwaliteit van de examens onvoldoende is.

Als een donderslag bij heldere hemel kwam dan ook het bericht dat de ouders en de leerlingen er afgelopen vrijdag over geïnformeerd zijn dat het mbo op Bonaire geen examens meer mag afnemen. Voor alle mbo-opleidingen geldt dat er geen examens meer mogen worden afgenomen en dat er dus ook geen diploma's meer mogen worden verstrekt. De brief waarin een en ander staat, roept eigenlijk meer vragen op dan hij beantwoordt. In de brief staat namelijk niet waarom dat eigenlijk zo is. Aan welke eisen voldoet de school dan niet? Wat moet er gebeuren, zodat die examens weer afgelegd kunnen worden? De vraag is ook waarom ouders en leerlingen nu pas via deze brief geïnformeerd worden en niet al eerder. Waarom heeft het ministerie of de inspectie niet al eerder laten weten dat het de verkeerde kant opging met de examens van de mbo-opleidingen en dat er, als het zo door zou gaan, op een gegeven moment geen examens meer mochten worden afgelegd?

De belangrijkste vraag is natuurlijk wanneer deze situatie is opgelost. Wanneer kunnen de leerlingen weer examen doen? Een studievertraging van een week of van enkele weken is misschien nog te overzien. Het wordt echter een heel ander verhaal als leerlingen volgend jaar niet naar Nederland kunnen komen voor een vervolgopleiding en ze hun opleiding niet kunnen afmaken en niet aan het werk kunnen. Wanneer is dit dus opgelost?

De vraag is ook of er opleidingen zijn die geen accreditatie hebben. In de media wordt gesteld dat er leerlingen zijn die opleidingen doen waarvan ze niet weten dat ze niet geaccrediteerd zijn. Welke gevolgen heeft dat eigenlijk voor leerlingen? Ook is gezegd dat er diploma's zouden worden teruggehaald. Daarvan zou wat ons betreft toch geen sprake mogen zijn, want de fout ligt niet bij de leerlingen maar bij de school. Op welke manier wordt dat probleem opgelost? Mijn laatste vraag is of deze problematiek ook geldt voor FORMA, de school voor volwasseneneducatie op Bonaire, die naar eigen zeggen ook wordt getroffen door deze stop.

☐

Minister **Bussemaker**:
Voorzitter. Zoals de heer Van Laar al aangaf, zijn er eerder problemen geconstateerd bij de SGB. Daar heeft de Kamer ook al eerder een brief van de staatssecretaris over gehad. De SGB verzorgt voortgezet onderwijs en mbo. In eerste instantie leek het erop dat de problemen zich concentreerden, ook door de grootte, bij het voortgezet onderwijs. Sinds we hebben gehandeld en aanwijzingen hebben gegeven en er een nieuw bestuur is gekomen dat sinds september jl. ook weer volledig functioneert, hebben we echter geconstateerd dat er ook bij het mbo problemen zijn. De aard, relatieve omvang en ernst van die problemen zijn pas recentelijk zeer zichtbaar geworden. Vanaf dat moment heeft de inspectie geconstateerd dat het niet meer verantwoord is om diploma's af te vaardigen. Dat is zeer treurig, in de eerste plaats voor de studenten. Tegelijkertijd geldt dat de waarde van een diploma altijd boven iedere twijfel verheven moet zijn. Er moest dus iets gebeuren.

Het volgende is gebeurd. Er is een brief naar de ouders gestuurd, zoals de heer Van Laar zegt. Deze brief is door de directeur van de school gestuurd. Ik ga niet over de schrijfwijze en formuleringen van een directeur. Ik stel wel vast dat daarin weinig oplossingen zijn gepresenteerd. Dat is jammer, want dat had ouders en studenten gerust kunnen stellen.

Wat zijn die oplossingen dan wel? Er worden geen diploma's teruggehaald. Dat kan ook niet. Wel kan het gebeuren dat studenten die al een diploma hebben gekregen in de gelegenheid worden gesteld om deficiënties weg te nemen. Deze studenten zullen daarvoor ook op zeer korte termijn een uitnodiging krijgen. Wat er verder moet gebeuren, is dat er een nieuw plan, een werkplan, gemaakt moet worden. Dat plan wordt deze week door de inspectie beoordeeld. Als dat voldoet, kan de SGB vanaf de volgende week weer examens afnemen. Voldoet dat nog niet, dan zal het in ieder geval naar mijn verwachting dit voorjaar op orde zijn. Ik verwacht verder dat directie en bestuur studenten duidelijkheid erover kunnen geven dat ze dit voorjaar examen kunnen doen. Tevens verwacht ik dat directie en bestuur afgestudeerden deze week zullen informeren over het inhalen van deficiënties. FORMA, de stichting die volwassenenonderwijs en entree-opleidingen op Bonaire verzorgt, zal worden ingezet om de examinering bij de mbo-opleidingen bij de SGB te verbeteren. Dat betekent tegelijkertijd dat ten onrechte is verondersteld dat FORMA haar zaakjes niet op orde zou hebben.

De niet-geaccrediteerde opleidingen zijn feitelijk opleidingen waar geen licentie voor was afgegeven. Het betreft onder andere fotografie. De instelling heeft dus geen toestemming om die opleidingen aan te bieden. Daar zijn we vorig jaar ook achtergekomen en dat is geadresseerd in de brief van december van de inspectie. Ook dat zal de SGB dus aan moeten pakken.

De heer **Van Laar** (PvdA):
Het is goed om te horen dat de problemen aangepakt kunnen worden en dat dit ook snel tot een oplossing zou

moeten kunnen leiden. De vraag is echter wel waarom dit niet eerder achter de schermen is gebeurd. Waarom nu alle examens opschorten, terwijl die de volgende week weer zouden kunnen beginnen? Had dan niet eerst achter de schermen aan de SGB dat werkplan gevraagd kunnen worden zodat niet al die onrust bij ouders en leerlingen veroorzaakt was en had het niet beter geweest om pas als de SGB er niet in was geslaagd een goed werkplan te maken, de examens op te schorten? Dat was wellicht een minder ingrijpende manier geweest om dit probleem aan te pakken. Wij zijn blij te horen dat FORMA wordt ingezet voor die verbeteringen en ook niet wordt getroffen door deze problemen. Wij hopen met de minister dat alle leerlingen in het voorjaar examen kunnen doen. Als je dan aan zo'n niet-geaccrediteerde instelling je opleiding hebt gevolgd en je hebt zo'n diploma op zak, wat is dat dan waard? Kunnen leerlingen met dat diploma bijvoorbeeld wel doorstromen naar het hbo? Kunnen zij daarmee wel aan de slag op de arbeidsmarkt, ook in Europees Nederland? Of zijn daarbij nu grote problemen voor deze leerlingen te verwachten?

Minister **Bussemaker**:
Wat het eerste punt betreft: ja, vanzelfsprekend was het wenselijk geweest, met name in het belang van studenten en hun ouders, om ze in een keer over alles te informeren, niet alleen over de problemen maar ook over de stappen die kunnen worden gezet om tot een oplossing te komen. Maar nogmaals, ik ga niet over de formulering van de brieven die een directeur stuurt. Ik weet dat de inspectie heeft gezegd: wacht nou nog even, dan kunnen we ook een aantal oplossingen aandragen. Dat heeft de directie niet gedaan. Na de stappen die vorig jaar al zijn gezet met een volledig nieuw bestuur zal per 1 april ook een nieuwe directeur worden aangesteld. Ik hoop dat dat alles ertoe zal bijdragen dat er verbeteracties komen.

Op de opleidingen die geen licentie hebben, is vorig jaar ook al gewezen. Ik moet daarvan nog even preciezer uitzoeken welke opleidingen dat betreft en wat de consequenties daarvan zijn. Het lijkt mij sowieso goed om de Kamer binnenkort een brief toe te zeggen waarin ik ook de stand van zaken kan geven over de acties van vandaag, de rest van de week en wellicht de komende weken, als er nog meer werk moet worden verzet alvorens men weer examens kan afnemen. Ik zal daarin ook dit probleem, van de opleidingen die een licentie hebben en de mogelijke gevolgen daarvan voor studenten en de wijze waarop ze daarover accuraat worden voorgelicht, meenemen. Die brief zeg ik graag toe.

De heer **Van Laar** (PvdA):
Dank voor die brief. Die ontvang ik graag zo snel na het al dan niet goedkeuren van het werkplan, zodat voor ouders en docenten duidelijk wordt wat daarvan de gevolgen zijn.

Minister **Bussemaker**:
Vanzelfsprekend.